23.1.2019

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys laiksi eläintautilain muuttamisesta, HE 288/2018 vp

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Posti Oy:ltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi eläintautilain muuttamiseksi. Posti Oy toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Ehdotetussa laissa eläintautilakiin lisättäisiin säännökset, joiden mukaan muun muassa postitoiminnan harjoittajien tulisi tiedottaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden väliseen liikenteeseen liittyvästä vakavasta eläintaudin leviämisvaarasta. Tarkemmat säännökset tiedottamisesta sekä velvoitteen kohdentumisesta toimijoihin annettaisiin valtioneuvoston asetuksella.

Posti toteaa, että maahan saapuvien tavaralähetysten kuljettamisessa markkinoilla on lukuisia keskenään kilpailevia palveluntarjoajia. Lisäksi kuluttajien ulkomaille lähettämien pakettien kokonaisvolyymi on hyvin pieni. Viestintäviraston vuonna 2016 tekemässä pakettimarkkinoiden arvioinnissa (Viestintäviraston päätös 28.6.2016, dnro 788/911/2016) todetaankin, että kilpailu maahan saapuvien pakettipalveluiden tarjonnassa on valtakunnallista Manner-Suomessa eikä yleispalveluvelvollisuutta ole tarvetta asettaa yhdellekään postiyritykselle.

Kansainvälisen postiliikenteen sisältöä koskevat rajoitukset perustuvat Maailman postiliiton sopimuksiin, jotka ovat lain- ja asetuksentasoisesti Suomessa voimassa. Postin toimitusehdoissa on jo nykyisin Maailman postiliiton sopimuksiin perustuen rajoitettu erikseen listattujen sisältöjen lähettämistä. Rajoitus voi tarkoittaa, että listalla olevat sisällöt ovat joko kokonaan kiellettyjä tai niiden kuljetuksessa on rajoituksia ja niiden lähettämisestä tulee sopia erikseen Postin kanssa. Kiellettyjen sisältöjen listalla ovat muun muassa elävät tai kuolleet eläimet, poikkeuksena ovat mehiläiset, iilimadot ja silkkimadot. Lisäksi kansainvälisissä kirjelähetyksissä voidaan kuljettaa Drosophilidae-heimon kärpäsiä eli banaanikärpäsiä virallisesti tunnustettujen tutkimuslaitosten välillä biolääketieteellistä tutkimusta varten. Maahan saapuvien tai maasta lähtevien lähetysten sisällön rajoittaminen kansallisilla säännöksillä edellä mainittua laajemmin edellyttää Maailman postiliiton sopimusten mukaista menettelyä uusien kiellettyjen sisältöjen ilmoittamisesta muille jäsenmaille, jotta ei rikota Suomen sopimusvelvoitteita.

Posti toteaa, että sen mahdollisuus tiedottaa asiakkaille mahdollisista kielloista tai muista suojatoimenpiteistä koskien maan rajat ylittäviä eläinten tai eläinperäisten tuotteiden siirtoja kohdistuu ensisijaisesti Suomesta muihin maihin lähtevään postiliikenteeseen. Tiedottaminen on nykyisin tehty Postin toimitusehdoissa ja verkkosivuilla. On huomattava, että postilähetyksiä voi jättää Postin kuljetettavaksi toimipisteiden lisäksi anonyymisti kirjelaatikkoverkkoon. Lähettäjäasiakkaiden yksilöllinen tavoittaminen on siten hyvin haasteellista, ellei mahdotonta. Myös maahan saapuvien lähetysten osalta

Posti Oy
Postintaival 7, Helsinki
PL 1, 00011 POSTI
www.posti.fi
puh. 020 4511

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0109357-9

tiedottaminen kattavasti kaikille suomalaisille postinsaajille heidän mahdollisesti ulkomailta tilaamiensa lähetysten sisältörajoituksista olisi hyvin haastavaa.

Posti katsoo edellä olevaan perustuen, että eläintauteihin liittyvä yleinen tiedottaminen kaikille kansalaisille on ensisijaisesti viranomaisten tehtävä. Lausuntokierroksen jälkeen lakiesitykseen on kuitenkin tehty myönteinen muutos, kun Ruokaviraston tehtäväksi ehdotetaan jaettavan tiedon sisällön tuottamista.

Jos tiedottamiseen liittyviä velvollisuuksia säädetään postialan yrityksille, velvoitteen kohteena olevat yritykset tulee määritellä selkeästi. Velvoitteet tulee ehdottomasti ulottaa tasapuolisesti kaikkiin logistiikka-alan markkinatoimijoihin, sillä epäsymmetriset velvoitteet keskenään kilpaileville yrityksille voivat aiheuttaa markkinahäiriöitä, eikä lainsäädännön tavoite eläintautien torjunnasta toteudu tehokkaasti vain yhden toimijan toimenpiteillä. Valtion tulisi myös korvata yrityksille tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset.

Kunnioittavasti,

Posti Oy
Lakiasiat

Päivi Rokkanen
lakimies